SENATUL ROMÂNIEI

ÎNTREBARE

Adresată: Domnului Ilie BOLOJAN, Ministru interimar al Energiei
De către: Domnul Senator Ionel CARP
Circumscripţia electorală: nr. 38 Tulcea
Grupul parlamentar: Afiliat Grupului Parlamentar PSD
Şedinţa Senatului din data de: 02.09.2026
Obiectul întrebării: Întârzierile inacceptabile în realizarea Proiectului Bala și vulnerabilitatea majoră a sistemului energetic național în lipsa acestuia

Stimate Domnule Ministru,

Seceta severă cu care s-a confruntat România în această vară a demonstrat, din nou, o vulnerabilitate critică a sistemului energetic național, generată de lipsa de acțiune a autorităților statului român pe parcursul ultimelor decenii. Opririle succesive ale celor două reactoare de la Centrala Nuclearelectrică (CNE) Cernavodă – Unitatea 2 oprită controlat pe 13 iulie, urmată de deconectarea Unității 1 pe 28 iulie, au fost cauzate de scăderea dramatică a nivelului apelor Dunării. Acest blocaj a aruncat România într-o stare de alertă energetică, obligând sistemul național să recurgă masiv la surse alternative și importuri pentru a compensa pierderea a aproximativ o cincime din producția totală internă.

Ceea ce este cu adevărat revoltător este faptul că soluțiile hidrotehnice aplicate astăzi, de urgență (cum ar fi dragarea și regularizarea cursului Dunării pe brațul Bala, pentru a redirija apa către Cernavodă), au fost propuse în detaliu, prin documente oficiale guvernamentale, exact acum 23 de ani. Răspunsul la o interpelare parlamentară semnat de secretarul de stat Iulian Iancu, la data de 9 octombrie 2003, atestă că, în urma primei opriri a reactorului de la Cernavodă din 24 august 2003, Ministerul Economiei și Ministerul Transporturilor și-au asumat realizarea urgentă a lucrărilor de regularizare pe brațul Bala. Astăzi, după mai bine de două decenii de ignoranță, statul român aplică aceleași „soluții de criză”, respectiv construirea unui epiu pe Dunărea Veche, detonări de stânci și mobilizarea dragelor, intervenind reactiv, abia atunci când cota apelor a scăzut din nou sub nivelurile critice.

Lipsa unui management predictibil și eșecul implementării Proiectului Bala (deblocat abia acum) constituie nu doar un risc major de securitate nucleară, deoarece reactoarele au nevoie de apă de răcire pe termen lung, inclusiv în stare oprită ci și un prejudiciu financiar enorm pentru statul român, forțat să achiziționeze energie scumpă la ore de vârf.

Drept urmare, vă rog stimate domnule Ministru, să îmi răspundeți la următoarele întrebări:

1) Cum justifică Ministerul Energiei întârzierea nepermisă de 23 de ani în realizarea lucrărilor de regularizare pe brațul Bala, măsuri propuse oficial încă din toamna anului 2003 pentru asigurarea debitului necesar centralei de la Cernavodă?

2) Ce buget este alocat în prezent pentru finalizarea definitivă a Proiectului Bala 2 și care este calendarul asumat prin Comitetul Național pentru Situații de Urgență (CNSU) pentru închiderea acestui șantier hidrotehnic strategic?

3) Care a fost impactul financiar exact (în milioane de lei/euro) suportat de sistemul energetic național pentru acoperirea deficitului de aproximativ 1400 MW, rezultat din oprirea ambelor unități de la Cernavodă în lunile iulie și august ale acestui an?

4) Are în vedere Ministerul Energiei, împreună cu Institutul Național de Hidrologie, actualizarea bazei de proiectare a CNE Cernavodă, pentru a preveni repetarea acestor crize operaționale în anii următori, în contextul evidentelor schimbări climatice?

Solicit răspuns în scris.

Cu respectul cuvenit,
Senator Ionel CARP